

нізація у ЗВО осередків за інтересами (клуби і товариства) позитивно впливають на психологічне благополуччя студентів.

У цьому контексті надзвичайно актуальним стає дослідження основ педагогіки добра, краси і творчості, яку теоретично розробив і втілює у практику Іван Андрійович Зязюн.

Інноваційні процеси, що відбуваються в освіті, наголошує І. А. Зязюн, потребують інтелектуальної, емоційної і вольової взаємодії. Розвиток і узгодженість цих компонентів значною мірою визначають ефективність освітніх процесів. Важливо також, щоб враховувалися інтелектуальна компетентність, ініціатива, творчість, саморегуляція, унікальність розумового розвитку суб'єктів навчального процесу [3].

Ключовими концептами філософсько-педагогічних, філософсько-психологічних студій І. Зязюна виступають людина, особистість, учитель (талановитий учитель) і учень (талановитий учень), а «справжня педагогіка, за І. Зязюном, – це психологія в дії. Учитель, – доводить учений, – має володіти новим педагогічним мисленням, ціннісною установкою якого має бути пріоритет індивідуальності, саморозвитку, самоучіння особистості, саме тому, на нашу думку, у ЗВО педагогічного спрямування необхідний докорінний перегляд професійної підготовки майбутнього учителя.

Список використаних джерел

1. Степаненко М. І. Полтавські джерела «Педагогіки добра і краси» Івана Зязюна / М. І. Степаненко, Л. П. Кравченко / Естетика і етика педагогічної дії. – 2014. – Вип. № 7. – С. 8-14.
2. Способи підвищення соціально-адаптивних можливостей людини в умовах переживання наслідків травматичних подій : методичні рекомендації / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології ; за наук. ред. Т. М. Титаренко. – Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2017. – 80 с.
3. Зязюн І. А. Освітні парадигми в контексті філософських ідей / Іван Андрійович Зязюн / Професійна освіта: педагогіка і психологія. Українсько-польський журнал за ред. І. Зязюна, Т. Левовицького, Н. Ничкало, І. Вільш. – Ченстохова – Київ : Видавництво Вищої Педагогічної школи у Ченстохові, 2003. – Вип. № 5. – С. 213-226.

Процай Л. П., к.п.н., доцент,
Полтавський національний
педагогічний університет
імені В. Г. Короленка (м. Полтава)

ЕТИКА ВІРТУАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ ТЬЮТОРА

З розвитком Інтернет-технологій наприкінці ХХ століття з'явилася нова форма спілкування – віртуальне спілкування. Поява електронної пошти та смс-сервісів частково замінила послуги традиційного поштового листуван-

ня та візуального спілкування, що спричинило, насамперед, мобільність у передачі інформації, подоланні географічних кордонів та психологічних бар'єрів комунікації.

Для віртуального спілкування створено спеціальні інтерактивні сервіси, які підтримують "живу бесіду" в режимі реального часу між співрозмовниками (двома, декількома або групами людей) різних міст, країн, континентів або спільнот. Сьогодні інтерактивні віртуальні комунікації є невід'ємним складником будь-якої організації, у тому числі й у закладах освіти. Останнє десятиліття віртуальне спілкування активно поширюється в науковій галузі як засіб проведення Інтернет-конференцій, семінарів, майстер-класів, тренінгів тощо.

Особливо популярним та надзвичайно затребуваним в освіті є дистанційне навчання, яке, передусім, передбачає віртуальне спілкування тьютора-педагога з учнями або студентами. Педагогічне спілкування при дистанційній освіті дещо відрізняється від звичайного повсякденного чи, наприклад, бізнес-спілкування в Інтернеті, тому потребує ретельно спланованої підготовки та використання інтерактивних технологій розробки дистанційного курсу.

Існують загальні правила мережевого спілкування, що встановлені самими користувачами глобальної мережі Інтернет, серед них такі: пам'ятайте, що ви спілкуєтеся з людиною; дотримуйтеся тих самих стандартів поведінки, що і в реальному житті; пам'ятайте, що ви перебуваєте в кіберпросторі; поважайте час і можливості інших; зберігайте свій імідж; допомагайте іншим там, де ви це можете зробити; не створюйте конфлікти та не допускайте їх; поважайте право на приватне листування; пам'ятайте про авторське право; пам'ятайте про безпеку [2].

Під час віртуального спілкування в процесі дистанційного навчання потрібно враховувати типи взаємодії: взаємодія зі змістом (тьютор – контент, студент – контент, контент – контент) та міжособистісна взаємодія (студент – тьютор, студент – студент, тьютор – тьютор) [1].

Взаємодія "тьютор – контент" передбачає створення (адаптації) і підтримку контенту для навчального курсу. Взаємодія "тьютор – студент" реалізується в різних форматах – асинхронному і синхронному з використанням тексту, аудіо та відео. У взаємодії "студент – контент" важливе значення має організація навчального контенту, планування заходів, наявність інструкцій та рекомендацій до курсу. Взаємодія "студент – студент" передбачає планування спільної діяльності учасників курсу, потребу створення персональної навчальної мережі, а також механізмів для взаємного оцінювання, обміну досвідом при виконанні завдань, коментування студентами робіт один одного. Взаємодія "контент – контент" передбачає обмін інформаційними даними, їхнє оновлення, що відстежується за допомогою аналітичних інструментів і засобів. Взаємодія "тьютор – тьютор" передбачає насамперед професійний розвиток викладача. Дані взаємодії мають враховуватися при проектуванні курсу і модеруватися в ході навчального процесу [1; 3; 4].

Для організації електронного дистанційного навчання та спілкування існують спеціальні платформи. Наприклад, електронна платформа GoogleClassroom як для корпоративних так і для приватних акаунтів. Вона

використовується тьюторами у педагогічній роботі у всьому світі. Її перевагами, насамперед, є безпечність та конфіденційність учасників навчального процесу, безкоштовність, зручний інтерфейс та відповідність дидактичним вимогам (можливість он-лайнного спілкування, спільна робота з документами, завантаження відеокастів, електронних тестів та анкет, установа системи оцінювання завдань тощо).

Список використаних джерел

1. Воронкін О. С. Організація діяльності тьютора в системі дистанційного навчання вищого навчального закладу [Електронний ресурс] / О. С. Воронкін // Інформаційні технології в освіті. – 2016. – Вип. 26. – С. 177–191. – Режим доступу : http://tdo.at.ua/paper/Voronkin_ITE_2016.pdf
2. Янчук А. М. Культура віртуального спілкування: методичні поради / А. М. Янчук / Упр. культури, національностей та релігій Хмельниць. облдержадмін.; ХОУНБ ім. М. Островського. – Хмельницький, 2014. – 28 с.
3. Swan K. Relationships between interactions and learning in online environments [Електронний ресурс] / K. Swan. – Режим доступу : <http://bestpracticemodels.wiki.staffs.ac.uk/@api/deki/files/99/=interactions.pdf>.
4. Liu S. Student interaction experiences in distance learning courses phenomenological study [Електронний ресурс] / S. Liu // Online Journal of distance learning administration. – 2008. – Vol. XI. – № 1.

Седих К. В., д.психол.н., професор,
Полтавський національний
педагогічний університет
імені В. Г. Короленка (м. Полтава)

ЕТАПИ РОЗВИТКУ ШКІЛЬНОГО КЛАСУ ЯК АУТОПОЕТИЧНОЇ СИСТЕМИ

За останні 20 років як в українському суспільстві, так і в цілому в Європі відбулися радикальні зміни, які торкнулися всіх соціальних систем, зокрема й сім'ї та освітніх інституцій. Традиційна освіта будувала допомагаючий тип взаємодії – вимоги учителів і адміністрації підтримувалися батьками учнів і збігалися з їх вимогами. Дитина потрапляла в ситуацію, коли стикалася з однотипними вимогами у двох різних системах – у сім'ї та школі («с – ш»). У цій ситуації основні відхилення у поведінці дитини були пов'язані з неблагополучними сім'ями або там, де дитина потрапляла в систему «вулиця» в підлітковому віці.

Теоретичний аналіз історії дослідження психолого-педагогічної взаємодії в освітніх системах дозволив виділити традиційні типи взаємодії в освітніх системах – авторитарний та підтримувальний. Ці типи взаємодії характеризуються багатьма негативними наслідками, тому продовжується пошук більш ефективних стратегій і форм взаємодії. Акцент зроблено на